

Van verdediging van de privileges van justitie naar de realisatie van **veiligheid** in uw **buurt**

Iedereen heeft recht op veiligheid. Het recht om vrij te wandelen op straat zonder telkens achterom te hoeven kijken. Het recht om rustig te kunnen slapen in zijn eigen huis, zonder te moeten vrezen voor inbrekers. **sp.a** past voor een veiligheidsbeleid waarbij veiligheid wordt voorbehouden voor diegenen die het zich kunnen permitteren. Alle overheden moeten samen bijdragen aan een betere veiligheid. Instanties als politie, parket en rechtbank moeten die veiligheid daadwerkelijk realiseren.

110 » **sp.a** wil alle veiligheidsinstanties responsabiliseren door met concrete doelstellingen te werken. Zoals we ook doen voor verkeersveiligheid. We streven naar 50 procent minder inbraken en een halvering van alle straatcriminaliteit tegen 2015. Een maandelijkse veiligheidsbarometer kan dit vooruit helpen.

111 » Een integrale aanpak, met een performante preventie, repressie en nazorg, is ons uitgangspunt. De sterke aanpak van de burgemeesters in de grote steden (zoals Gent en Antwerpen) met één politiezone voor één grote stad werkt. Deze aanpak is een voorbeeld voor de rest van het land. Burgemeesters die, in tegenstelling tot procureurs, politieke verantwoording verschuldigd zijn en afgerekend worden op een falend veiligheidsbeleid, willen we inspraak geven bij de evaluatie van de procureur die bevoegd is voor hun politiezone. De afspraken in de schoot van de zonale Veiligheidsraden onder het voorzitterschap van de burgemeester krijgen een bindend karakter.

112 » De nabijheidpolitie wordt versterkt met de wijkagent in de hoofdrol. Er is nood aan meer wijkagenten die begaan en vertrouwd zijn met de problemen van hun wijk. Daarom voert **sp.a** een vast percentage in van wijkagenten die wonen in de gemeente waar ze werken. Dit percentage trekken we stelselmatig op en brengen we in rekening voor de federale toelage aan de betrokken politiezone.

123 » Met het oog op een strenge en kordate aanpak van overlast en kleine criminaliteit breiden we de toepassingsmogelijkheden van de gemeen-

telijke administratieve sancties uit. Om jongeren zo snel mogelijk aan te spreken op ontoelaatbaar gedrag, verlagen we de leeftijd om gemeentelijke administratieve sancties toe te passen. De bemiddeling tussen de jongere en het slachtoffer staat centraal. Zonder een voorafgaandelijke bemiddelingspoging kan nooit een gemeentelijke administratieve sanctie aan jongeren worden opgelegd. De middelen van het federaal grootstedenbeleid zetten we onder andere in ter ondersteuning van het preventie- en bemiddelingswerk.

114 » Specifiek voor Brussel, onze hoofdstad en die van Europa, streven we naar een eenvormig en eenstemmig veiligheidsbeleid. Het Brussels Gewest is de facto één grote stad die nood heeft aan een resultaatgebonden integrale veiligheid onder de verantwoordelijkheid van de Minister-President. Er komt één Brusselse politiezone met dwingende afspraken tussen de politie, het parket en de rechters, met één veiligheidsplan en meer middelen voor politie op straat. We willen een wijkgerichte nabijheidspolitie en een hogere inzet van beschikbare agenten in functie van de noden op het terrein. De grootstedelijke criminaliteitsfenomenen zoals illegale economie, sacjacking, wapenhandel, georganiseerde bendes, inbraken worden prioritair aangepakt. Dit vereist een gecoördineerde, gezamenlijke actie van politie, parket en justitie samen met alle inspectiediensten (bv. economische, sociale en fiscale). Een bijzondere eenheid van de federale politie staat paraat om bij voorrang deze gecoördineerde aanpak te ondersteunen en bij te springen waar nodig.

We organiseren de procureurs -zoals de politie - in één structuur met twee niveaus, een federaal en een lokaal niveau. Federaal parket en arrondissementsparketten vormen één structuur. Procureurs, ambtenaren van het openbaar ministerie, zijn bevoegd voor het hele land. Het parket kan zelf afzonderlijke afdelingen oprichten. Een doorgedreven specialisatie en efficiënte inzet van middelen worden mogelijk. Hierdoor wint het openbaar ministerie aan slagkracht.

115 » Het vervolgingsbeleid brengen we in overeenstemming met de gewijzigde staatstructuur. In afwachting van een Vlaamse minister van Justitie maken we afspraken die een Vlaams strafrechtelijk beleid inzake Vlaamse materies mogelijk maken. Hiervoor wordt een permanent overleg georganiseerd tussen de federale regering en de deelregeringen en binnen het College van Procureurs-generaal. De verschillende beleidsdomeinen worden maximaal op elkaar afgestemd. Op die manier maken we echte vooruitgang.

116 » Fiscale fraude verhoogt de belastingen van wie ze wel betaalt. Bestrijding van de fiscale fraude leidt tot belastingvermindering voor iedereen. België vervult een pioniersrol inzake het door Europa in het vooruitzicht gesteld Europees parket, dat belast wordt met de opsporing en de vervolging van financiële misdrijven die indruisen tegen de EU-belangen.

117 » Familiaal geweld en seksuele misdrijven zijn een absolute prioriteit in het strafbeleid. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de belangen van het slachtoffer. Vrouwe Justitia mag haar ogen niet sluiten voor het misbruik van kinderen. Pedofielen mogen hun straf niet ontlopen. Hetzelfde geldt voor degenen die hen de hand boven het hoofd houden.

118 » Het automatisme dat als magistraten in de fout gaan de daders vrijuit gaan, is voor **sp.a** onaanvaardbaar. De sanctiemogelijkheden bij de niet-naleving van vormvoorschriften worden geëxpliciteerd in de wet. Als regel geldt dat geen nietigheid kan worden uitgesproken zonder dat de schending van de belangen van de verdachte concreet wordt aangetoond.

119 » **sp.a** stapt af van de holle woorden van het masterplan gevangenis en zet daadwerkelijke stappen naar een daadkrachtig en humaan strafuitvoeringsbeleid. De gevangenis capaciteit wordt uitgebreid. De bestaande gevangenis capaciteit wordt waar mogelijk behouden, zo niet vervangen. Er wordt werk gemaakt van een aangepaste opvang voor geïnterneerden.

120 » **sp.a** is akkoord met de bijkomende gevangenis maar niet met de afgelopen aanpak van de bouw van luchtkastelen op drijfzand. Daarom is er nood aan een gevangenisagentschap. De huidige bevoegdheden van de Regie der Gebouwen inzake de gebouwen van de FOD Justitie worden haar onttrokken en in het gevangenisagentschap ondergebracht. Dit agentschap staat in voor de bouw en de aankoop van gebouwen noodzakelijk voor het justitiebeleid (waaronder niet alleen gevangenis, maar ook rechtbanken) en staat onder voogdij van de minister van Justitie.

121 » Het huidige straffenarsenaal wordt aangepast en uitgebreid. Uitgangspunt is dat een straf effectief en constructief moet zijn. We breiden de toepassing

“Vandaag is de strafuitvoering een soort loterij. Men weet niet of een straf al dan niet zal worden uitgevoerd. Dat is niet eerlijk.”

van het elektronisch toezicht en het aantal elektronische enkelbanden drastisch uit. Het elektronisch toezicht kan voortaan als alternatief voor de voorlopige hechtenis of als autonome straf worden opgelegd.

122 » Een bijzondere aandacht gaat uit naar de belangen van het slachtoffer. De rechter kan seksdelinquenten met minderjarige slachtoffers een woonverbod opleggen dat uitwerking krijgt nadat de straf werd uitgezeten.

123 » **sp.a** herstelt het evenwicht tussen de door de rechter uitgesproken straf en de uit te voeren straf. Op die manier wordt de vicieuze cirkel van strafverzwaring doorbroken. We stroomlijnen het strafuitvoeringsbeleid. Er komen dwingende richtlijnen. Elke straf moet worden uitgevoerd.

124 » **sp.a** gaat ervan uit dat vanaf de straftoemeting een nieuwe periode begint waarbij de terugkeer in de samenleving van een individu – enkele uitzonderingen tegen wie de samenleving permanent dient beschermd te worden niet te na gesproken –

actief wordt voorbereid. Daarom komen er voor de gedetineerden individuele detentieplannen die hen daadwerkelijk voorbereiden op hun terugkeer naar de samenleving. Hierbij wordt in een structurele samenwerking met de gemeenschappen voorzien. De over deze overheden verdeelde beleidsdomeinen worden op elkaar afgestemd.

125 » Enkel de strafuitvoeringsrechtbanken oordelen over alle vormen van vervroegde vrijlating. Idealiter bestaat iedere veroordeling tot effectieve gevangenisstraf uit een vaste termijn (de gevangenisstraf) en een periode van terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank.

126 » Voor de uitvoering van straffen (boetes, gevangenisstraf, werkstraffen, enzovoort) moet er een geplande uitvoering komen in plaats van de huidige lotto.

Het gerecht is er om het leven van de mensen vooruit te helpen en niet moeilijker te maken. Toch geeft het recht niet altijd hedendaagse antwoorden op maatschappelijke problemen. Denken we maar aan het feit dat in nieuw samengestelde gezinnen de nieuwe partner rechteloos staat, dat de (niet) naleving van het omgangsrecht nog steeds heel wat problemen opwerpt en er soms zelfs toe leidt dat kinderen geen contact meer (willen) hebben met een van de ouders, enzovoort. Het recht passen we aan deze gewijzigde en wijzigende sociologische context aan.

127 » De invoering van een “co-ouderschapspas” laat toe dat elke ouder zich kan beroepen op de grote en kleine voordelen verbonden aan kinderlast, zoals de korting op (school)abonnementen (wat de Lijn reeds toepast), de huur van een sociale woning, maar ook het bekomen van een grabbelpas of bibliotheekkaart.

128 » De eerlijke aanpassing van het erfrecht aan de hedendaagse samenleving ziet **sp.a** als een prioriteit.

129 » De toegang tot het gerecht verbeteren we. Streefdoel is iedereen een gelijke toegang tot de rechter te garanderen. Diverse initiatieven worden genomen: groepsvorderingen voor consumenten, een verruiming van het recht op juridische bijstand

en een collectief vorderingsrecht voor verenigingen. Het pleitmonopolie van de advocaten wordt verder afgebouwd. Naast vakbonden kunnen ook andere belangenverenigingen, zoals de huurdersbond, in rechte optreden ter behartiging van de belangen van hun leden. Dit moet onder andere leiden tot meer verzoeningsprocedures voor Vrederechters in plaats van uithuiszettingen.

130 » De regels inzake rechtsplegingsvergoeding passen we aan. Iemand die niet door een advocaat maar bijvoorbeeld door zijn vakbond wordt verdedigd en de zaak verliest, betaalt steeds een hoge rechtsplegingsvergoeding aan degene die zich wel door een advocaat laat verdedigen. Als hij wint kan deze persoon echter nooit aanspraak maken op een rechtsplegingsvergoeding. Aan die anomalie, die een heuse wapenongelijkheid inhoudt, moet een einde worden gesteld. Daarom worden de bedragen die nu gelden voor de socialezekerheidsinstellingen algemeen van toepassing gemaakt in alle zaken die voor de arbeidsrechtbanken en -hoven worden behandeld.

131 » De gerechtelijke achterstand wordt teruggedrongen. Er komt een rendementsbarometer per rechter. Er worden provinciale entiteiten opgericht die belast worden met het beheer van de rechtbanken. De rechters concentreren zich op hun kerntaak: recht spreken. Elke provinciale beheersentiteit sluit een beheersovereenkomst af met de FOD Justitie en is verantwoordelijk voor de verdeling en de inzet van de (materiële en personele) middelen. Deze verdeling gebeurt op basis van objectieve criteria.

132 » Rechters worden benoemd per provincie en worden in de verschillende arrondissementen ingezet in functie van de noden. De bestaande zittingsplaatsen worden zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk nog uitgebreid, dit om de nabijheid voor de rechtzoekende maximaal te garanderen. Aan de eigenheid (die in het verlengde ligt van de sociale overlegstructuur in ons land) en de specialisatie van de arbeidsrechtbanken raken we niet. De arbeidsrechtbanken behouden we.

133 » Het takenpakket van de notarissen wordt herzien. Enerzijds dragen we minder complexe taken over aan de administratie, anderzijds belasten

we de notarissen met technisch-juridische taken die voorheen bij de rechtbanken lagen. De honoraria van de notarissen worden in overeenstemming gebracht met de kwaliteit en de omvang van het geleverde werk.

134 » sp.a scherpert de interne controle op de rechters en de ambtenaren van het openbaar ministerie aan. Het onderscheid tussen lichte en zware tuchtstraffen heffen we op. De waarschuwing schaffen we af. Bij twee opeenvolgende negatieve evaluaties kan een tuchtsanctie worden opgelegd. De ultieme sanctie is de afzetting. Er komen onafhankelijke tuchtinstanties samengesteld uit magistraten en niet-magistraten die worden belast met de interne controle.

135 » Naar analogie van de bestaande Vaste Comités I en P, richten we een Vast Comité J op dat belast is met de externe controle op de werking van het gerecht en hierover verslag uitbrengt aan het parlement. Op elke rechtbank komt er een meldpunt voor klachten. De klachten centraliseren we in de schoot van het Vast Comité J. Over de opvolging van de klachten wordt verslag uitgebracht aan het parlement.

136 » De uitvoerende macht waakt over de eerbiediging van het principe van de scheiding der machten. Procureurs weren we uit de ministeriële kabinetten. Hoogstens komt er één verbindingsmagistraat bij het Kabinet justitie.

137 » De bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie worden bijgestuurd. De Hoge Raad voor de Justitie staat in voor de benoeming van de leden van de rechterlijke macht en krijgt in het kader van zijn benoemingsopdracht inzage in de tuchtdossiers.